

1954 DEC 24

DINAMO

2

Emlékezés Pataki Istvánra

244

A téren, ahol a X. kerületi tanács háza áll, egy utcanév táblát paskol a csípős szélről sodort decemberi eső... 1954. békés karácsonyán, amikor felszabadult hazánk polgárai meleg otthonukban letelepednek az ünnepi vacsora mellé, odakint az utcán, az ázott falon, egy férfi nevét hirdeti a bádortábla egy fiatal férfiét, aki az ilyen meghitt, boldog és szabad estékért is áldozta föl az életét. Róla nevezték el a teret, Pataki Istvánról... Tíz évvel ezelőtt, 1944. december 24-én, amikor Sopronkőhidán eldőrdült a nyilas kivégzőosztag fegyvere, amikor Pataki István nevét még nagyon kevesen ismerték, bizony másként karácsonyoztak a mostani tanácsháza körüli házakban is!... A karácsonyfa csillagszórói helyett bombatüzek szórták szét szikráikat, aknaszilánkok pattantak szerteszt...

Nem akarunk több olyan karácsonyt, mint a 44-es volt! És épp ezért nemcsak kegyeletből emlékezünk ma Pataki Istvánra, de azért, hogy példája erősítsen bennünket új békés életünk megvédésére.

Pataki István a vasmunkások ifjúsági titkára volt. 1944-ben a fasizmus elleni fegyveres felkelés egyik fő szervezője lett. A nemzet, a munkásosztály becsülete harcba szólította a nyilas és náci banditák ellen. Az ő hősiességén is állt, hogy Csepel gyárait, gépeit nem hurcolhatták magukkal a fasiszták Németországba. A felszabadulást már nem érhetette meg: november 23-án letartóztatták, több munkástársával együtt és a Margit körúti fegyházba vitték. Innét került Sopronkőhidára, ahol annyi magyar hazafi végezte életét azon a szörnyű télen. Előttünk fekszik búcsúlevele. „Kedveseim — írta kivégzése előtt — teljesen nyugodt és megbékélt vagyok. Emike kis hugom, gondolj majd az életben arra, hogy volt egy bátyád, aki Téged nagyon szeretett és aki meghalt egy eszméért, mert érdemes volt érte meghalni.”

A tíz esztendővel későbbi — mostani — karácsonyeste békéje, nyugalma bizonyítja, hogy érdemes volt. Érdemes volt harcolni a fasizmus ellen 1944-ben, s érdemes ma is, amikor ismét felütötte a fejét Nyugaton.